

Nordsamiska böjningsmönster

David Larsson

Nubbi hápmi
Njukčamánu 2019
Reviderejuvvon miessemánu 2020

Några viktiga begrepp

Här samlas några begrepp som är viktiga att känna till för att kunna tolka och använda de böjningsmönster som presenteras i detta häfte. Vid all böjning är det viktigt att minnas de fyra olika förändringar som kan ske: stadiesväxling, tillägg av ändelser, vokalväxling/vokalförkortning och omljud. Ibland påverkas också böjningsformerna av regler för slutkonsonanter. För att kunna böja ett ord korrekt är det dessutom nödvändigt att känna till ordets stamtyp.

Stavelsetakter

Nordsamiska ord kan delas in i stavelsetakter med ledning av de betonade stavelserna. En stavelsetakt består vanligen av två eller tre stavelser där den första är betonad, tryckstark, den andra obetonad, trycksvag, och en eventuell tredje stavelse får en bibetoning. Genom sammansättning och avledning bildas längre ord med fler stavelsetakter än grundordet.

borrat	En stavelsetakt med två stavelser
boradit	En stavelsetakt med tre stavelser (efter avledning)
bora/hallat	Två stavelsetakter med vardera två stavelser (efter avledning)
idit/borramuš	Två stavelsetakter med två respektive tre stavelser (efter sammansättning och avledning)

I låneord förekommer också stavelsetakter med endast en stavelse då ordet inleds med två betonade stavelser i följd.

ma/šiidna	Två stavelsetakter med en respektive två stavelser.

Det är den sista stavelsetakten i ett ord som avgör vilken stamtyp som det tillhör och som är föremål för böjning.

Stadiesväxling

Begreppet stadiesväxling är centralt i den nordsamiska grammatiken. Stamkonsonanterna, de konsonanter som står mellan vokaler i tryckstark och trycksvag stavelse, kan vid böjning förändras i längd och kvalitet och utgöra den enda betydelsebärande skillnaden mellan två böjningsformer. De möjliga konsonantkombinationerna är uppdelade i tre olika grader, där grad I är svagast och grad III är starkast. Vid böjning av ett ord växlar konsonanterna vanligen mellan grad III och grad II eller mellan grad II och grad I. Den starkare graden kallas då starkstadium och den svagare svagstadium. I vissa böjningar används alla tre graderna, varvid grad III kallas extrastarkt stadium.

Antalet möjliga konsonantkombinationer är mycket stort och det är svårt att memorera alla. Det är heller inte alltid enkelt att se mönster i fråga om vilken av formerna som är av svagare eller starkare grad än en annan eftersom en starkstadiesform ibland har fler bokstäver och ibland färre bokstäver än en svagstadiesform. Bäst tor-

de det vara att i samband med inläring av glosor också tillsammans med ordet studera stamkonsonanter och böjningsstammar och att med hjälp av ordens stamtyper bekanta sig med allt fler möjliga konsonantväxlingar.

Stamtyper

Nordsamiska ord delas traditionellt in i tre olika stamtyper: jämnstaviga, uddastaviga och kontrakta. Stamtypen avgör hur ordet böjs och det är därför viktigt att kunna identifiera den korrekt. Här nedan ges en översikt om hur man kan identifiera vilken stamtyp ett verb eller ett nomen (substantiv, adjektiv, räkneord) har med hjälp av en ordbok. Formerna skrivs på det sätt de står i Mikael Svonni: "Nordsamisk-svensk svensk-nordsamisk ordbok", ČálliidLágádus 2013.

**guossa s
máná n
geadgi đgg
guovlu vll
baste stt
renko njkk**

Nomen med jämnstavig stam har två stavelser totalt eller i sista stavelsetakten och har oftast stadiesväxling. Ordet har då starkstadieskonsonanter i grundformen nominativ singular och svagstadieskonsonanterna utskrivna efter ordet. En grupp konsonanter utskrivna efter ett ord är därför det tydligaste tecknet på att ett ord har jämnstavig stam.

**hildu
girku**

Om det inte finns något utskrivet efter ordet, varken konsonanter eller böjningsstam (se nedan), och ordet slutar på vokal är det ett jämnstavigt nomen utan stadiesväxling. Det böjs som vanligt, men man behöver inte förändra stamkonsonanterna i de olika böjningsformerna.

**sápmelaš žž čč
vástadus ss s
beaivvádat hk g**

Det finns nomen som har tre stavelser i grundformen men som har jämnstavig stam. De känns igen på att de har dubbla konsonantgrupper utskrivna efter ordet, först starkstadieskonsonanter och därefter svagstadieskonsonanter. Nominativ singular-formen har tappat sin sin avslutande vokal a och starkstadieskonsonanterna har förändrats i enlighet med de regler som finns för slutkonsonanter. Sápmelaš böjs alltså som om nominativ singular hade varit *sápmelažža čč.

borrat r
vázzit cc
guohtut d

Verb med jämnstavig stam slutar på -at, -it eller -ut och har även de stadväxling med stamkonsonanter utskrivna. Sista stavelsetakten har jämnt antal stavelser. Om ett verb har stadväxling har det jämnstavig stam.

beana beatnag-
jeagil jeahkál-
čállin čállim-

Nomen med uddastavig stam har en stam som skrivs ut efter ordet, den slutar då med konsonant. Stadväxling kan ske men inte alltid, det kan utläsas av grundformen och stammen. Om stadväxling sker går den från svagt till starkt stadium, i motsatt riktning mot jämnstaviga.

eahppel
dihtor

När stammen sammanfaller med grundformen skrivs stammen inte ut. Dessa ord kan ändå skiljas från jämnstaviga ord utan stadväxling genom att dessa slutar med konsonant.

muitalit
boradit

Verb med uddastavig stam slutar på -it och har tre stavelser i sista stavelsetakten. De saknar stadväxling. Till dessa räknas vanligen också de enstaviga verben leat och negations verbet.

boazu bohcco-
olmmoš olbmo-
olmmái olbmá-
bálggis bálgá-

Nomen med kontrakt stam har en stam som slutar med vokal. Den utskrivna stammen skiljer orden från de jämnstaviga som de annars kan likna och den avslutande vokalen i stammen skiljer dem från uddastaviga. Stadväxlingen går vanligen från svagt till extrastarkt stadium, samma riktning som uddastaviga men ett större steg.

buohccát
hukset
gullot

Verb med kontrakt stam slutar på -át, -et eller -ot och saknar stadväxling

För adjektiv finns dessutom uppgift om attributform utskrivna efter de skrivsätt som tas upp ovan. Dessa kan bortses ifrån i analysen av stamtyper, men de behöver anges eftersom bildningen inte alltid är regelbunden.

Ändelser

Ändelser används i nordsamiskan såväl för ordböjning, där de anger person, numerus, kasus och ägande (possessivsuffix), som för bildning av nya ord genom avledning. I denna skrift ligger fokus på olika typer av böjningsändelser, nordsamiskans rika mängd av avledningsändelser är ett avsevärt större ämne att avhandla än dess böjningsändelser.

Vokalväxling

Utöver konsonantväxlingar kan även vokalen i stammens trycksvaga stavelse förändras vid böjning, detta kallas vokalväxling. De växlingar som förekommer är a → e, i → e, i → á och u → o. När vokalen växlar till e eller o

påverkar detta också eventuell diftong i den tryckstarka stavelsen, se nedan. Ett e eller o som följs av i skrivs som ii respektive ui, men påverkan på diftongen sker ändå.

Omljud

Med omljud eller diftongförenkling avses den påverkan som vissa vokaler i trycksvag stavelse har på en diftong i föregående tryckstark stavelse. Om vokalen i trycksvag stavelse växlar till e eller o faller den andra vokalen i diftongen och endast den första blir kvar, den kvarvarande vokalen uttalas då lång. Även kombinationen ii i trycksvag stavelse leder till omljud.

Vokalförkortning

I vissa former förkortas vokalen i trycksvag stavelse, till exempel i jämnstaviga verbs negationsform och i första ledet i ett sammansatt ord. De förkortningar som förekommer är i → e, u → o och á → a. Vokalförkortning leder inte till något omljud i tryckstark stavelse till skillnad från vissa vokalväxlingar.

Slutkonsonanter

Det kan vanligen inte finnas mer än en konsonant sist i ett nordsamiskt ord. Om flera konsonanter blir kvar sist i ett ord vid böjning kommer endast den första att kunna vara kvar. Dessutom är endast konsonanterna l, n, r, s, š och t tillåtna sist i ett ord, förutom i kasusändelserna -i, -id och -in som också betecknar konsonantljud. Om någon annan konsonant står kvar sist i ett ord vid böjning förändras de enligt tabellen här nedan.

Egentlig slutkonsonant	Slutkonsonant
l	l
m, n	n
r	r
c, s, z	s
č, š, ž	š
b, d, g, h, k, p, t	t

Böjning av verb

Verb böjs i *modus*, *tempus*, *person* och *numerus*. Nordsamiskan har fyra *modus* (indikativ, potentialis, konditionalis och imperativ), fyra *tempus* (presens, preteritum, perfekt och pluskvamperfekt), tre grammatiska personer (första, andra och tredje), samt tre *numerus* (singular, dual, plural).

Indikativ presens

Indikativ är det *modus* som beskriver faktiskt skeende. Presens är *tempus* för nutid.

Jämnstaviga verb

Vid böjning av jämnstaviga verb påverkas formerna ofta av alla fyra möjliga förändringar av och tillägg till stammen: stadväxling, ändelser, vokalväxling och omljud.

Stadier

	Sg	Du	Pl
1p	svagt	STARKT	STARKT
2p	svagt	STARKT	STARKT
3p	STARKT	STARKT	STARKT

Ändelser

	Sg	Du	Pl
1p	-n	-	-t
2p	-t	-beahhti	-behtet
3p	-	-ba	-t

Vokalväxlingar

	Sg	Du	Pl
1p	i → á	a → e i → e u → o	
2p	i → á		
3p	a → á i → á		a → e i → e u → o

Omljud

	Sg	Du	Pl
1p	nej	JA	nej
2p	nej	nej	nej
3p	nej	nej	JA

Omljud uppträder vid vokalväxlingar till e och o.

Uddastaviga verb

Till uddastaviga stammar fogas följande ändelser. Stadväxling, vokalväxling eller omljud förekommer inte. Negations verbet böjs inte i *tempus*, men böjningen i person och *numerus* liknar den för *leat*- verbet i presens.

Ändelser

	Sg	Du	Pl
1p	-an	-etne	-it
2p	-at	-eahppi	-ehpet
3p	-a	-eaba	-it

Verbet leat

	Sg	Du	Pl
1p	lean	letne	leat
2p	leat	leahppi	lehpēt
3p	lea	leaba	leat

Negationsverbet

	Sg	Du	Pl
1p	in	ean	eat
2p	it	eahppi	ehpet
3p	ii	eaba	eai

Kontrakta verb

Kontrakta verb saknar stadväxling, vokalväxling och omljud i stammen. Ändelserna följer de för jämnstaviga verb förutom i 1p du och 3p pl där det blir inskott av -j- och samma ändelser som för uddastaviga verb.

Ändelser

	Sg	Du	Pl
1p	-n	-jetne	-t
2p	-t	-beahhti	-behtet
3p	-	-ba	-jit

Indikativ preteritum

Indikativ är det modus som beskriver faktiskt skeende. Preteritum är tempus för dåtid.

Jämnstaviga verb

Även i preteritum påverkas böjningsformerna för jämnstaviga verb ofta av alla fyra möjliga förändringar av och tillägg till stammen: stadiesväxling, ändelser, vokalväxling och omljud.

Stadier

	Sg	Du	Pl
1p	STARKT	svagt	svagt
2p	STARKT	svagt	svagt
3p	svagt	svagt	STARKT

Ändelser

	Sg	Du	Pl
1p	-n	-ime	-imet
2p	-t	-ide	-idet
3p	-i	-iga	-

Vokalväxlingar

	Sg	Du	Pl
1p	a → e		
	i → e		
	u → o		
2p	a → e		
	i → e		
	u → o		
3p			a → e
			i → e
			u → o

Omljud

	Sg	Du	Pl
1p	JA	i-verb	i-verb
2p	JA	i-verb	i-verb
3p	i-verb	i-verb	JA

Omljud uppträder vid vokalväxlingar till e och o. För i-verb där i:et i stammen tillsammans med de ändelser som börjar med i ger kombinationen ii blir det omljud även i övriga former.

Uddastaviga verb

Till uddastaviga stammar fogas följande ändelser. Stadiesväxling, vokalväxling eller omljud förekommer inte.

Ändelser

	Sg	Du	Pl
1p	-in / -edjen	-eimme	-eimmet
2p	-it / -edjet	-eidde	-eiddet
3p	-ii	-eigga	-edje / -e

Leat-verbet

	Sg	Du	Pl
1p	ledjen	leimme	leimmet
2p	ledjet	leidde	leiddet
3p	lei / leai	leaigga / leigga	ledje

Kontrakta verb

På samma sätt som i presens används samma ändelser som de för jämnstaviga verb förutom där man i den jämnstaviga böjningen har vokalväxling, där det blir i stället inskott av -j- och uddastaviga ändelser.

Ändelser

	Sg	Du	Pl
1p	-jin	-ime	-imet
2p	-jit	-ide	-idet
3p	-i	-iga	-jedje / -je

Progressiv form

Den progressiva formen som beskriver ett pågående skeende bildas med verbet leat böjt i tempus, person och numerus samt essivformen av verbets verbalnomen.

Verbalnomen

Verbets verbalnomen bildas genom att infinitivändelsen -t ersätts med -n hos jämnstaviga och kontrakta verb och bildar ett uddastavigt substantiv med böjningsstam som slutar på -m-. Ändelsen-it hos uddastaviga verb ersätts med -eapmi och bildar ett jämnstavigt substantiv. Verbalnomen böjs som övriga substantiv förutom i essiv.

Verbalnomen i essiv

Essivformen finns i en östlig och en västlig variant. För jämnstaviga och kontrakta verb får i öst den regelbundna ändelsen -min på verbstammen medan den i väst är -me. För uddastaviga verb är ändelsen som sätt till verbstammen -eamen i öst och -eame i väst, formerna får alltså inte starkt stadium som andra substantiv.

Potentialis

Potentialis är det modus som uttrycker möjlighet eller osäkerhet. Det är alltså inte säkert att det som verbet beskriver verkligen sker.

Jämnstaviga och kontrakta verb

Jämnstaviga och kontrakta verb delar potentialisändelserna i tabellen nedan. Ändelserna består av potentialismärket ž och ändelserna för uddastaviga verb i presens indikativ. För kontrakta verb fogas ändelsen direkt till verbstammen. För jämnstaviga verb används svagstadiestammen, i vilken det dessutom sker vokalväxlingar och omljud.

Ändelser

	Sg	Du	Pl
1p	-žan	-žetne	-žit
2p	-žat	-žeahppi	-žehpet
3p	-š / -ža	-žeaba	-žit

Vokalväxlingar och omljud

	Stamvokal	Omljud
-at	a	nej
-it	→ e	JA
-ut	→ o	JA

Uddastaviga verb

Till uddastaviga stammar fogas potentialismärket -eažžačč som då bildar en jämnstavig stam och böjs som jämnstaviga verb i presens indikativ. De sammansatta potentialisändelserna finns i tabellen nedan.

Ändelser

	Sg	Du	Pl
1p	-eaččan	-ežže	-eažžat
2p	-eaččat	-eažžabeahhti	-eažžabehtet
3p	-eažžá	-eažžaba	-ežžet

Verbet leat

	Sg	Du	Pl
1p	leaččan	ležže	leažžat
2p	leaččat	leažžabeahhti	leažžabehtet
3p	leš / leaš / leažžá	leažžaba	ležžet

Konditionalis

Konditionalis är det modus som uttrycker det man föreställer sig hypotetiskt och kan användas för hövlighet och önskan.

Jämnstaviga och kontrakta verb

Jämnstaviga och kontrakta verb delar konditionalisändelserna i tabellen nedan. De består av märket š och ändelserna för uddastaviga verb i indikativ preteritum. I torne-samiska är konditionalismärket i stället l. För kontrakta verb fogas ändelsen direkt till verbstammen. För jämnstaviga verb används svagstadiestammen, där det dessutom sker vokalväxlingar och omljud.

Ändelser

	Sg	Du	Pl
1p	-šin -lin	-šeimme -leimme	-šeimmet -leimmet
2p	-šit -lit	-šeidde -leidde	-šeiddet -leiddet
3p	-šii -lii	-šeigga -leigga	-šedje -ledje

Vokalväxlingar och omljud

	Stamvokal	Omljud
-at	a	nej
-it	→ á	nej
-ut	→ o	JA

Uddastaviga verb

Till uddastaviga stammar fogas -ivčči- som då bildar en jämnstavig stam och böjs som jämnstaviga verb i preteritum indikativ. De sammansatta konditionalisändelserna finns i tabellen nedan.

Ändelser

	Sg	Du	Pl
1p	-ivččen	-ivččiime	-ivččiimet
2p	-ivčččet	-ivččiide	-ivččiidet
3p	-ivččcii	-ivččiiga	-ivčče

Verbet leat

	Sg	Du	Pl
1p	livččen	livččiime	livččiimet
2p	livčččet	livččiide	livččiidet
3p	livččcii	livččiiga	livčče

Imperativ

Imperativ är det modus som används för uppmaningar. Här finns flera ganska stora variationer i böjningsparadigmen både mellan och inom dialekter. Vid skillnader mellan östliga och västliga dialekter ges formerna separata tabellceller nedan medan övrig variation står inom samma tabellcell.

Jämnstaviga verb

Stadieväxlingen för jämnstaviga verb i imperativ spänner ofta över samtliga tre stadier. Vokalväxling eller vokalförkortning i stammen sker i nästan samtliga former och många av dem, men inte alla, leder till omljud.

Stadier

	Infinitiv i grad II			Infinitiv i grad III		
	Sg	Du	Pl	Sg	Du	Pl
1p	II	III	II III	III	III	III
2p	I	III	II III	II	III	III
3p	II	II	II	III	III	III

2p sg är ett stadium svagare än infinitiv, 1p du och 2p du är om möjligt ett stadium starkare än infinitiv, samma gäller 1p pl och 2p pl i östliga dialekter.

Ändelser

	Sg	Du	Pl
1p	-n	-	-t
2p	-	-	-t
3p	-s	-ska	-set

Ändelserna för 1p sg och i 3p sammanfaller med possessivsuffixen.

Vokalväxlingar och vokalförkortningar

	Sg	Du	Pl
1p	→ o	→ u	→ o
2p	-at	a	→ i
	-it	→ e	i
	-ut	→ o	u
3p	→ o	→ o	→ o

Omljud

	Sg	Du	Pl	
1p	JA	nej	JA	nej
2p	nej	nej	JA	nej
3p	JA	JA	JA	

Observera att vokalförkortningarna i 2p sg inte ger omljud, i östliga dialekter gäller det även 1p pl och 2p pl.

Uddastaviga verb

Uddastaviga verb med minst tre stavelser saknar stadieväxling och får inga vokalväxlingar och omljud i stammen. Ändelserna för dessa påminner om formerna för leat-verbet som därför presenteras först.

Verbet leat

Leat böjs som jämnstaviga leahkit, men en variant från den uddastaviga böjningen finns i 1p du. Östliga dialekter har också grad III-konsonanterna dn i 1p pl, men ingen skillnad i 2p pl.

	Sg	Du	Pl	
1p	lehkon	leahkku / leadnu	lehkot	leadnot
2p	leage	leahkki	lehket	
3p	lehos	lehoska	lehoset	

Negationsverbet

Negationsverbet böjs jämnstavigt med stammen alli l.

	Sg	Du	Pl
1p	allon	allu	allot
2p	ale	alli	allet
3p	allos	alloska	alloset

Ändelser

Till stammen i övriga uddastaviga verb fogas ändelser som följer formerna för verbet leat ovan och som i sig därför har stadier som jämnstaviga verb med infinitiv i grad II. I 2p sg saknas ändelse och i 1p du byts konsonanterna till dn. Kortare form finns i 3p sg och östlig variant för 1p pl.

	Sg	Du	Pl	
1p	-ehkon	-eadnu	-ehkot	-eadnot
2p	-	-eahkki	-ehket	
3p	-ehkos / -us	-ehkoska	-ehkoset	

Kontrakta verb

Till stammen i kontrakta verb fogas ändelser som även dessa påminner om formerna för verbet leat, med inskott av j. Kortformen -us i uddastaviga verbs ändelser i 3p sg har en motsvarighet här medan även varianten med hkk i 1p du från leat finns här. I 1p pl finns stor variation.

Ändelser

	Sg	Du	Pl	
1p	-jehkon	-jeahkku -jeadnu	-jehkot -jetnot	-jeahkkot -jeadnot
2p	-	-jeahkki	-jehket	
3p	-jehkos / -jus	-jehkoska	-jehkoset	

Perfekt och pluskvamperfekt

Perfekt och pluskvamperfekt bildas med leat som hjälpverb tillsammans med huvudverbets perfekt particip.

Perfekt particip

Jämnstaviga verb

Vokalväxling i → á och u → o, den senare medför omljud. Infinitivändelsen -t byts mot -n.

Uddastaviga verb

Infinitivändelsen -it byts mot -an. Perfekt particip av leat är leamaš.

Kontrakta verb

Infinitivändelsen -t byts mot -n.

Indikativ

Perfekt bildas med leat böjt i presens samt verbets perfekt particip-form. Pluskvamperfekt bildas med leat böjt i preteritum samt verbets perfekt particip-form.

Potentialis

Potentialis i perfekt bildas med leat böjt i potentialis samt perfekt particip.

Konditionalis

Konditionalis i perfekt bildas med konstruktionen leat i konditionalis + perfekt particip.

Negerade former

Negerade former i indikativ presens och preteritum bildas med negations verbet som hjälpverb böjt i person och numerus tillsammans med verbets negationsform i presens respektive preteritum. I perfekt och pluskvamperfekt läggs negationen på motsvarande sätt på hjälpverbet leat och man får i tur och ordning det böjda negations verbet, negationsformen av leat i presens respektive preteritum samt perfekt particip av huvudverbet.

Negationsform i presens

Jämnstaviga verb

Svagstadiestam utan infinitivändelsen -t används. Vokalförkortningar i → e och u → o som inte ger omljud.

Uddastaviga verb

Stammen utan infinitivändelsen -it används med villkoren på slutkonsonant applicerade.

Kontrakta verb

Stammen utan infinitivändelsen -t används.

Negationsform i preteritum

Negationsformen i preteritum överensstämmer med perfekt particip, förutom för leat- verbet där den är lean.

Nekad potentialis

Nekad potentialis bildas med konstruktionen negations verbet + negationsform i potentialis. Ändelserna för negationsformen ges av tabellen nedan. För leat förekommer negationsformerna leačča, leaš och leš. Nekad perfekt i potentialis bildas med konstruktionen negations verbet + leačča / leaš / leš. + perfekt particip.

Jämnstaviga / kontrakta	Uddastaviga
-š	-eačča / -eš

Nekad konditionalis

Nekad konditionalis bildas med konstruktionen negations verbet + negationsform i konditionalis. Ändelserna för negationsformen ges av tabellen nedan. För leat är negationsformen livčče. Nekad perfekt i konditionalis bildas med konstruktionen negations verbet + livčče. + perfekt particip.

Jämnstaviga / kontrakta	Uddastaviga
-še	-ivčče

Nekad imperativ

Nekad imperativ bildas med konstruktionen negations verbet i imperativ + negationsform i indikativ presens.

Nekat supinum

Med nekat supinum uttrycks betydelsen ”för att någon/något inte ska göra något”. Konstruktionen består av stammen ama- med ett possessivsuffix + verbets infinitivform. Formerna som också påminner om preteritumformer för jämnstaviga verb syns i följande tabell.

	Sg	Du	Pl
1p	aman	amame	amamet
2p	amat	amade	amadet
3p	amas	amaska	amaset

Böjning av substantiv

Substantiv böjs i kasus och numerus. Nordsamiskan har sju kasus, men för substantiv sammanfaller alltid formerna för genitiv och ackusativ. Som numerus för substantiv används singular och plural. I den possessiva deklinationen används possessivsuffix för att lägga till information om tillhörighet.

Absolut deklination

Substantivens absoluta deklination är den vanliga böjningen när possessivsuffix inte används.

Jämnstaviga substantiv

Jämnstaviga substantiv berörs liksom liksom dito verb vanligen av stadväxling, ändelser, vokalväxling och omljud vid böjning. Vokalväxling sker dock endast i illativ singular.

Stadier

	Sg	Pl
Nom	STARKT	svagt
Gen/Ack	svagt	svagt
Ill	STARKT	svagt
Lok	svagt	svagt
Kom	svagt	svagt
Ess	STARKT	

Ändelser

	Sg	Pl
Nom	-	-t
Gen/Ack	-	-id
Ill	-i	-ide
Lok	-s	-in
Kom	-in	-iguin
Ess	-n	

Vokalväxlingar

I illativ singular sker vokalväxlingar i stamvokalen: i → á, a → e och u → o. Skrivreglerna ei → ii och oi → ui påverkar också stamvokalen i vissa former, men den egentliga formen leder fortfarande till omljud.

Omljud

Stamvokal	Kasus och numerus med omljud
a	Ill sg
i	Kom sg; Gen, ack, ill, lok, kom pl
u	Ill sg

Omljud sker i illativ singular för substantiv på -a och -u samt i former med ändelse på -i- för substantiv på -i.

Uddastaviga substantiv

Uddastaviga substantiv kan ha stadväxling, vilka framgår av grundform och böjningsstam.

Stadier

	Sg	Pl
Nom	stam 1	STAM 2
Gen/Ack	STAM 2	STAM 2
Ill	STAM 2	STAM 2
Lok	STAM 2	STAM 2
Kom	STAM 2	STAM 2
Ess	stam 1	

Stam 2 skrivs ofta ut efter grundformen i ordboken. Om ordet har stadväxling har stam 1 svagt stadium och stam 2 starkt. Stadväxlingen är omvänd jämfört med jämnstaviga substantiv utom i illativ singular. Vokalväxlingar i → á och u → o i trycksvag stavelse förekommer.

Inskottsvokaler och ändelser

	Sg		Pl	
Nom	-	-	-a-	-t
Gen/Ack	-a-	-	-i-	-id
Ill	-i-	-i	-i-	-idda
Lok	-i-	-s	-i-	-in
Kom	-i-	-in	-i-	-iguin
Ess	(-i-)		-n	

Essivformen har inskottsvokal om stammen slutar på konsonant. Konsonanten kan då också skilja sig från den i nominativformen om den senare påverkats av villkoren för slutkonsonant. Ändelserna överensstämmer med ändelserna för jämnstaviga substantiv utom i illativ plural.

Kontrakta substantiv

Stadier

Stadväxling och vokalväxlingar är motsvarande de för uddastaviga substantiv, och framgår av grundform och stam. Stadiet varierar vanligen mellan grad I och III.

Ändelser

Ändelserna samma som för jämnstaviga substantiv. Om nominativstammen slutar på konsonant eller i tillkommer inskottsvokal i essivformen och stammens slutbokstav kan förändras, t.ex. olmmái-olmmájin.

Possessiv deklination

Utöver information om substantivens kasus och numerus kan man med hjälp av possessivsuffix tillföra information om ägaren och dess person och numerus. I ett enda ord kan man därmed uttrycka såväl objektets numerus och kasus som ägarens person och numerus. När possessivsuffix läggs till används sker flera förändringar när det gäller stadiefördelning, kasusändelser och vokalväxlingar.

Allomorfer

Possessivsuffixen har flera olika formvarianter beroende på var det hamnar i förhållande till tryckstarka och trycksvaga stavelser i ordet till vilket det fogas.

I: Efter vokal

-n	-me	-met
-t	-de	-det
-s	-ska	-set

II: Efter konsonant, trycksvag inskottsvokal

-á-	-n	-á-	-me	-á-	-met
-á-	-t	-á-	-de	-á-	-det
-i-	-s	-i-	-ska	-i-	-set

III: Efter konsonant, tryckstark inskottsvokal

-a-	-n	-ea-	-me	-ea-	-met
-a-	-t	-ea-	-tte	-ea-	-ttet
-i-	-s	-ea-	-skka	-ea-	-set

I tabellerna ovan motsvarar raderna person och kolumnerna numerus som i verbens böjningsparadigm.

Stam och stadieväxling

Stadiefördelningen i stammen följer inte alltid den absoluta deklinationen. Vi har följande undantag:

Jämnstaviga substantiv: Stammen har starkt stadium i genitiv/akusativ singular om ägaren är första person. Uddastaviga och kontrakta substantiv: Stammen för genitiv/akusativ singular används även i nominativ singular.

Kasusändelser

Jämnstaviga och kontrakta stammar

	Singular	Plural
Nom	-	-
Gen/Ack	-	-id-
Ill	-s-	-idasa-
Lok	-st-	-in-
Kom	-in-	-id- -guin
Ess	-n-	

Uddastaviga stammar

	Sg	Pl
Nom	-	-
Gen/Ack	-	-i- -idd
Ill	-a-	-sa- -idás-
Lok	-i-	-stt- -inn-
Kom	-i-	-inn- -idd-guin
Ess	(-i-) -n	

Possessivsuffixet placeras efter kasussuffixet, förutom i komitativ plural där delen -guin placeras efter suffixet.

Vokalväxlingar och omljud

Vokalväxling förekommer i jämnstaviga stammar som slutar med -i eller -u. Den sker i illativ singular samt i nominativ singular, genitiv singular och akusativ singular när ägaren är första och andra person. Växlingarna är $i \rightarrow á$ och $u \rightarrow o$, och den senare ger som vanligt även omljud i föregående stavelse.

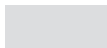
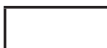

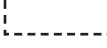
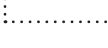
Böjningsexempel

Eftersom den färdiga possessiva böjningsformen beror av så många parametrar (stamtyp, numerus och kasus hos det ägda, person och numerus hos ägaren) och antalet böjningsformer därför blir mycket stort följer nedan några böjningsexempel med fullständiga paradigmen för några substantiv.

Paradigmen är uppställda med tabellen för substantivens böjning i kasus och numerus som stor struktur med kasus från nominativ till essiv som rader och singular och plural som kolumner. I var och en av cellerna denna stora tabell har en med den possessiva böjningen i ägarens person och numerus lagts in. Precis som i uppställningen av suffixens allomorfer tidigare motsvarar raderna i dessa små tabeller person från 1:a till 3:e och kolumnerna numerus från singular via dual till plural.

Teckenförklaring

I tabellerna används följande tecken för att påvisa några mönster i böjningen

- Substantiv som har stadieväxling står i starkt stadium
- Vokalväxling $i \rightarrow á$ och $u \rightarrow o$ i stammen, den senare medför omljud
- Possessivsuffix i allomorf I
- Possessivsuffix i allomorf II
- Possessivsuffix i allomorf III

Jämnavigt substantiv: bárdni rtn

bárdnán	bárdnáme	bárdnámet
bárdnát	bárdnáde	bárdnádet
bárdnis	bárdniska	bárdniset

bárdnán	bárdnáme	bárdnámet
bárdnát	bárdnáde	bárdnádet
bárdnis	bárdniska	bárdniset

bárdnásan	bárdnáseame	bárdnáseamet
bárdnásat	bárdnáseatte	bárdnáseattet
bárdnásis	bárdnáseaskka	bárdnáseaset

bárdnistán	bárdnisteame	bárdnisteamet
bárdnistat	bárdnisteatte	bárdnisteattet
bárdnistis	bárdnisteaskka	bárdnisteaset

bárdniinan	bárdniineame	bárdniineamet
bárdniinat	bárdniineatte	bárdniineattet
bárdniinis	bárdniineaskka	bárdniineaset

bárdninan	bárdnineame	bárdnineamet
bárdninat	bárdnineatte	bárdnineattet
bárdninis	bárdnineaskka	bárdnineaset

bártniidan	bártniideame	bártniideamet
–	–	–
–	–	–

bártniidan	bártniideame	bártniideamet
bártniidat	bártniideatte	bártniideattet
bártniidis	bártniideaskka	bártniideaset

bártniidasan	bártniidasame	bártniidasamet
bártniidasat	bártniidasade	bártniidasadet
bártniidasas	bártniidasaska	bártniidasaset

bártniinan	bártniineame	bártniineamet
bártniinat	bártniineatte	bártniineattet
bártniinis	bártniineaskka	bártniineaset

bártniidanguin	bártniideameguin	bártniideametguin
bártniidatguin	bártniideatteguin	bártniideattetguin
bártniidisguin	bártniideaskkaguin	bártniideasetguin

Jämnavigt substantiv: viesu s

visson	vissome	vissomet
vissot	vissode	vissodet
viessus	viessuska	viessuset

visson	vissome	vissomet
visot	visode	visodet
viesus	viesuska	viesuset

vissosan	vissoseame	vissoseamet
vissosat	vissoseatte	vissoseattet
vissosis	vissoseaskka	vissoseaset

viesustán	viesusteame	viesusteamet
viesustat	viesusteatte	viesusteattet
viesustis	viesusteaskka	viesusteaset

viesuinan	viesuineame	viesuineamet
viesuinat	viesuineatte	viesuineattet
viesuinis	viesuineaskka	viesuineaset

viessunan	viessuneame	viessuneamet
viessunat	viessuneatte	viessuneattet
viessunis	viessuneaskka	viessuneaset

viesuidan	viesuideame	viesuideamet
–	–	–
–	–	–

viesuidan	viesuideame	viesuideamet
viesuidat	viesuideatte	viesuideattet
viesuidis	viesuideaskka	viesuideaset

viesuidasan	viesuidasame	viesuidasamet
viesuidasat	viesuidasade	viesuidasadet
viesuidasas	viesuidasaska	viesuidasaset

viesuinan	viesuineame	viesuineamet
viesuinat	viesuineatte	viesuineattet
viesuinis	viesuineaskka	viesuineaset

viesuidanguin	viesuideameguin	viesuideametguin
viesuidatguin	viesuideatteguin	viesuideattetguin
viesuidisguin	viesuideaskkaguin	viesuideasetguin

Uddastavigt substantiv: beana beatnag-

beatnagan	beatnag eame	beatnag eamet
beatnagat	beatnag eatte	beatnag eattet
beatnagis	beatnag easkka	beatnag easet

beatnagan	beatnag eame	beatnag eamet
beatnagat	beatnag eatte	beatnag eattet
beatnagis	beatnag easkka	beatnag easet

beatnagiiddán	beatnagiiddá eame	beatnagiiddá amet
beatnagiiddát	beatnagiiddá eatte	beatnagiiddá attet
beatnagiiddis	beatnagiiddá askka	beatnagiiddá aset

beatnagasán	beatnagasá eame	beatnagasá amet
beatnagasat	beatnagasá eatte	beatnagasá attet
beatnagasas	beatnagasá askka	beatnagasá aset

beatnagiiddásán	beatnagiiddásá eame	beatnagiiddásá amet
beatnagiiddásat	beatnagiiddásá eatte	beatnagiiddásá attet
beatnagiiddásis	beatnagiiddásá askka	beatnagiiddásá aset

beatnagisttán	beatnagisttá eame	beatnagisttá amet
beatnagisttát	beatnagisttá eatte	beatnagisttá attet
beatnagisttis	beatnagisttá askka	beatnagisttá aset

beatnagiinnán	beatnagiinná eame	beatnagiinná amet
beatnagiinnát	beatnagiinná eatte	beatnagiinná attet
beatnagiinnis	beatnagiinná askka	beatnagiinná aset

beatnagiinnán	beatnagiinná eame	beatnagiinná amet
beatnagiinnát	beatnagiinná eatte	beatnagiinná attet
beatnagiinnis	beatnagiinná askka	beatnagiinná aset

beatnagiiddánguin	beatnagiiddám e guin	beatnagiiddám et guin
beatnagiiddátguin	beatnagiiddám e guin	beatnagiiddám et guin
beatnagiiddisguin	beatnagiiddám askka guin	beatnagiiddám et guin

beananan	beanane eame	beanane amet
beananat	beanane eatte	beanane attet
beananis	beanane askka	beanane aset

Kontrakt substantiv: boazu bohcco-

bohccon	bohcc ome	bohcc omet
bohccot	bohcc ode	bohcc odet
bohccos	bohcc oska	bohcc oset

bohccon	bohcc ome	bohcc omet
bohccot	bohcc ode	bohcc odet
bohccos	bohcc oska	bohcc oset

bohccuidan	bohccuide eame	bohccuide amet
bohccuidat	bohccuide eatte	bohccuide attet
bohccuidis	bohccuide askka	bohccuide aset

bohccosan	bohccose eame	bohccose amet
bohccosat	bohccose eatte	bohccose attet
bohccosis	bohccose askka	bohccose aset

bohccuidasan	bohccuidasá eame	bohccuidasá amet
bohccuidasat	bohccuidasá eatte	bohccuidasá attet
bohccuidasas	bohccuidasá askka	bohccuidasá aset

bohccostan	bohccoste eame	bohccoste amet
bohccostat	bohccoste eatte	bohccoste attet
bohccostis	bohccoste askka	bohccoste aset

bohccuinan	bohccuine eame	bohccuine amet
bohccuinat	bohccuine eatte	bohccuine attet
bohccuinis	bohccuine askka	bohccuine aset

bohccuinan	bohccuine eame	bohccuine amet
bohccuinat	bohccuine eatte	bohccuine attet
bohccuinis	bohccuine askka	bohccuine aset

bohccuidanguin	bohccuideá eame guin	bohccuideá amet guin
bohccuidatguin	bohccuideá eatte guin	bohccuideá attet guin
bohccuidisguin	bohccuideá askka guin	bohccuideá aset guin

boazunan	boazune eame	boazune amet
boazunat	boazune eatte	boazune attet
boazunis	boazune askka	boazune aset

Böjning av andra ord

Utöver verb och substantiv finns det ytterligare ordklasser där orden kan böjas på olika sätt. Det gäller olika typer av pronomen, räkneord och adjektiv. Många böjningsmönster kan kännas igen från böjning av verb och substantiv, men i många fall är böjningen också mer oregelbunden.

Pronomen

Pronomen är en sluten ordklass, men den är ändå ganska omfattande. Böjningarna är inte alltid helt regelbundna, men till tabellerna med de förekommande formerna finns också några mönster hämtade från substantivens böjning.

Personliga pronomen

Personliga pronomen böjs i numerus (singular, dual och plural), kasus och person enligt följande tabeller.

Singular

	1p	2p	3p
Nom	mun / mon	don	son
Gen/Ack	mu	du	su
Ill	munnje	dutnje	sutnje
Lok	mus	dus	sus
Kom	muinna	duinna	suinna
Ess	munin	dunin	sunin

Dual

	1p	2p	3p
Nom	moai	doai	soai
Gen/Ack	munno	dudno	sudno
Ill	munnuide	dudnuide	sudnuide
Lok	munnos	dudnos	sudnos
Kom	munnuin	dudnuin	sudnuin
Ess	munnon	dudnon	sudnon

Plural

	1p	2p	3p
Nom	mii	dii	sii
Gen/Ack	min	din	sin
Ill	midjiide	didjiide	sidjiide
Lok	mis	dis	sis
Kom	minguin	dinguin	singuin
Ess	minin	dinin	sinin

Några böjningsmönster

- Genitiv/ackusativ får ett n-ljud i slutet i dual och plural, men förlorar detta ljud i singular jämfört med

nominativformen. I dual står de i grad III med klusilförslag i 2p och 3p.

- Illativ har ändelsen -ide i dual och plural, i dual direkt på genitivformen och i plural med dj-inskott. I singular läggs ett nj-ljud i grad II till genitivformen, med klusilförslag i 2p och 3p
- Lokativ har alltid ändelsen -s på genitivformen. I singular och dual läggs den direkt och i plural utan slutkonsonant.
- Komitativ ges av genitivformen med ändelsen -inna i singular, -in i dual och -guin i plural.
- Essiv har ändelsen -n med eventuell inskottsvokal på genitivformen, i singular även med extra konsonant.

Demonstrativa pronomen

Demonstrativa pronomen böjs i kasus och numerus (singular och plural) enligt följande tabell.

	Sg	Pl
Nom	dat	dat
Gen/Ack	dan	daid
Ill	dasa	daidda
Lok	das	dain
Kom	dainna	daiguin
Ess	danin	

På samma sätt som dat böjs också dát, diet, duot och dot genom att den inledande vokalen a byts ut mot á, ie, uo respektive o i paradigmet.

Böjningarnas ändelser följer till stor del de ändelser som används till uddastaviga nomen utan inskottsvokal. Förutom nominativ singular-formen bör man dock observera ändelsen -n i genitiv/ackusativ, ändelsen -sa i illativ och den längre ändelsen -inna i komitativ.

När de demonstrativa pronomenen står i attributiv form sammanfaller illativ och lokativ singular med genitiv singular, också komitativ plural kan sammanfalla med genitiv plural.

Relativa och interrogativa pronomen

De två pronomenen gii och mii fungerar som både relativa och frågande pronomen. De böjs i kasus och numerus (singular och plural). Formerna utöver nominativ singular har stammarna gea- respektive ma- och samma ändelser som hos demonstrativa pronomen.

Gii

	Sg	Pl
Nom	gii	geat
Gen/Ack	gean	geaid
Ill	geasa	geaidda
Lok	geas	geain
Kom	geainna	geaiguin
Ess	geanin	

Mii

	Sg	Pl
Nom	mii	mat
Gen/Ack	man/maid	maid
Ill	masa	maidda
Lok	mas	main
Kom	mainna	maiguin
Ess	manin	

Reciproka pronomen

Pronomen ”varandra” kan i nordsamiskan uttryckas med två olika konstruktioner, båda med böjningar i kasus och numerus.

Goabbat/guhtet guoibmi med possessivsuffix

Vid två personer används goabbat tillsammans med possessiv deklination av guoibmi i singular med ägare i dual, vid fler än två personer används guhtet tillsammans med possessiv deklination av guoibmi i singular med ägare i plural. I det senare fallet kan guoibmi också stå i plural och dessa former syns längst till höger i tabellen nedan där genitiv/ackustativ-, illativ-, lokativ- och komitativformer finns uppställda. Essivformer saknas.

goabbat +	guhtet +	guhtet +
guoibmáame	guoibmáamet	guimmiideamet
guoimmáde	guoimmádet	guimmiideattet
guoimmiska	guoimmiset	guimmiideaset
guoibmáeame	guoibmáeamet	guimmiidasamet
guoibmáeatte	guoibmáeattet	guimmiidasadet
guoibmáeaskka	guoibmáeaset	guimmiidasaset
guoimmisteame	guoimmisteamet	guimmiineamet
guoimmisteatte	guoimmisteattet	guimmiineattet
guoimmisteaskka	guoimmisteaset	guimmiineaset
guimmiineame	guimmiineamet	guimmiideametguin
guimmiineatte	guimmiineattet	guimmiideattetguin
guimmiineaskka	guimmiineaset	guimmiideasetguin

Nubbi nuppi

Singular används i båda leden när det gäller två personer, plural används vid fler än två personer. Första ledet står alltid i nominativ medan det andra böjs efter det kasus som uttrycket står i.

	Du	Pl
Gen/Ack	nubbi nuppi	nuppit nuppiid
Ill	nubbi nubbái	nuppit nuppiide
Lok	nubbi nuppis	nuppit nuppiin
Kom	nubbi nuppiin	nuppit nuppiiguin
Ess	nubbi nubbin	nuppit nubbin

Reflexivpronomenet ieš

För alla kasus utom nominativ tar reflexivpronomenet ieš ett possessivsuffix. Böjningen följer i ackusativ, genitiv, komitativ och essiv den possessiva deklinationen för jämnstaviga substantiv i singular. I illativ tar pronomenet formen alcces- med samma suffixallomorf som vanligt i illativ singular. I lokativ blir formen i stället alddi- med vokalväxling i första och andra person likt böjningen i ackusativ och genitiv, vars suffixallomorf också används. De tjocka linjerna markerar avvikelser mot possessiv deklination, i övrigt används samma tecken som i böjningsexemplet under substantivens possessiva deklination.

ieš	ieža	ieža

iehčan / iežan	iehčame / iežame	iehčamet / iežamet
iežat	iežade	iežadet
iežas	iežaska	iežaset

alccesan	alcceseame	alcceseamet
alccesat	alcceseatte	alcceseattet
alccesis	alcceseaskka	alcceseaset

alddán	alddáme	alddámet
alddát	alddáde	alddádet
alddis / alddes	alddiska / alddeska	alddiset / alddeset

iežainan	iežaineame	iežaineamet
iežainat	iežaineatte	iežaineattet
iežainis	iežaineaskka	iežaineaset

iehčanan	iehčaneame	iehčaneamet
iehčanat	iehčaneatte	iehčaneattet
iehčanis	iehčaneaskka	iehčaneaset

Adjektiv

Adjektiv böjs i predikativ ställning på samma sätt som substantivens absoluta deklination. I attributiv ställning används den attributform som anges i ordboken.

Komparation av adjektiv sker med avledningsändelser som läggs till genitivformens stam. Komparativ av jämnstaviga och kontrakta adjektiv bildas med ändelsen -bu som i nominativ singular och i attributformen förkortas till -t, detta ger ett uddastavigt adjektiv. För uddastaviga adjektiv blir motsvarande ändelse -(ea)bbu som bildar ett jämnstavigt adjektiv. Komparativformen böjs sedan som vanligt, men alltså med ny stamtyp.

Superlativ bildas med avledningsändelsen -mus ss s för jämnstaviga och kontrakta stammar och -eamus -eapmos- för uddastaviga. Stamtypen förändras inte genom denna avledning.

Räkneord

Grundtalen böjs som substantiv med ett viktigt undantag: För alla tal utom nulla/nolla, okta och miljovdna/millijovdna sammanfaller ackusativ singular med nominativ singular i stället för med genitiv singular. Stadieväxlingarna är för vissa grundtal inte helt regelbunden. I attributiv ställning kongruerar grundtalen på samma sätt som demonstrativa pronomen.

Ordningstalen är adjektiv som är avledda från grundtalen, vanligast är avledningsändelsen -át men flera undantag finns.

Samlingstal är substantiv avledda av grundtalen som betecknar ett visst antal personer.